

Стенографски дневник

НА

12. заседание

Сряда, 16 януари 1946 г.

(Открито в 15 ч. 30 м.)

Председателствувал председателят Васил Коларов

Секретари: Георги Христов и д-р Георги Георгиев

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.		Стр.
Съобщения:		Пловдивска II (Одобрение)	113
Заявление от народния представител Стефан Симов, с което		Русенска II (Одобрение)	113
моли да му се приеме оставката	105	Пловдивска III (Одобрение)	113
Законопроект	105	Старозагорска I (Одобрение)	113
По дневния ред:		Бургаска II (Одобрение)	113
Доклад на комисията по проверка на изборите в избирател-		Варненска I (Одобрение)	113
ните колегии:		Варненска II (Одобрение)	113
Бургаска I (Одобрение)	105	Врачанска I (Одобрение)	114
Говорили:		Врачанска II (Одобрение)	114
Владимир Поптомов	105	Врачанска III (Одобрение)	114
Яни Янев	107	Горноджумайска (Одобрение)	114
Трайчо Доброславски	109	Плевенска II (Одобрение)	114
Ефрем Митев	110	Русенска I (Одобрение)	114
Владимир Арнаудов	112	Софийска II (Одобрение)	114
Софийска I (Одобрение)	112	Софийска III (Одобрение)	114
Пловдивска I (Одобрение)	112	Старозагорска II (Одобрение)	115
Старозагорска II (Одобрение)	113	Плевенска III (Одобрение)	115
		Плевенска I (Одобрение)	115
		Варненска II (Одобрение)	115
		Дневен ред за следващото заседание	115

Председател Васил Коларов: (Звъни) Присъствуват нужното число народни представители. Обявявам заседанието за открито.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: Александър Ботев Даскалов, Георги Дамянов Първанов, Гьоко Колев Габровски, Димитър Николов Памуков, Динко Тодоров Станчев, Екатерина Стефанова Аврамова, Иван Димитров Станков, Иван Ников Вутов, Лалю Василев Ганчев, Никола Петков Василев, Пело Иванов Пеловски, Сава Атанасов Дълбоков, Стефан Крайчев Райнов, Цветан Велчов Гаджовски и Цола Нинчева Драгойчева)

Председателството е разрешило отпуск на следните народни представители: Атанас Биволарски — 1 ден, Георги Дамянов Първанов — 4 дни, Екатерина Стефанова Аврамова — 5 дни, Желязко Стефанов — 1 ден, Иван Димитров Станков — 7 дни, Кирил Василев Клисурски — 7 дни, Лалю Василев Ганчев — 10 дни, Никола Разлоганов — 3 дни, и Руси Димитров Табаков — 10 дни.

Постъпило е заявление от народния представител Гьоко Колев Габровски, който моли да му бъде разрешен 20-дневен отпуск по болест. Подлежи разрешението да бъде дадено от Народното събрание, тъй като той вече се е ползвал от 15-дневен отпуск.

Моля г-да народните представители, които са съгласни с молбата на народния представител Габровски, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Постъпила е също така молба от народния представител Стоян Пенчев Костурков, министър на народната просвета, да му бъде продължен отпускът до края на месеца, тъй като лечението му продължава. Тъй като той се е ползвал вече с отпуск, то подлежи молбата му да бъде разрешена от Народното събрание. Моля г-да народните представители, които са съгласни с молбата на г-н Костурков, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Постъпило е заявление от народния представител Стефан Петков Симов, с което моли да му бъде приета оставката като народен представител поради назначението му за пълномощен министър в Прага.

Съгласно избирателния закон, както въпросът за приемане на неговата оставка, така също и въпросът за провъзгласяване на негов заместник подлежи да бъде разрешен от Народното събрание. Въпросът ще бъде поставен в дневния ред на следващото заседание на Народното събрание.

Също така в дневния ред на следващото заседание на Народното събрание ще бъде поставен и въпросът за провъзгласяване заместник на починалия народен представител Борис Георгиев, за смъртта на когото вчера бе съобщено на Народното събрание.

Съобщава се на народните представители, че е постъпил законопроект за разсрочка на задълженията на лица, пострадали от въздушни бомбардировки. Законопроектът е вече раздаден на народните представители и ще бъде поставен в дневния ред на следващото заседание.

Присъстваме към дневния ред на днешното заседание:

Разисквания по доклада на комисията по проверка на бургаския избор.

Има думата народният представител Владимир Поптомов.

Владимир Поптомов (к): (От трибуната) Г-да народни представители! Сега, когато подлагаме на оценка правилността и законността на станалите на 18 ноември миналата година в страната, и частно в Бургаската избирателна област, законодателни избори и когато ще трябва да ги утвърдим, налага се да кажем няколко думи върху това голямо събитие в нашия политически живот, върху тази блестяща победа на Отечествения фронт, която оказа и продължава да оказва твърде голямо влияние както във вътрешния, така и в международния живот на нашата страна.

Няма никакво съмнение, че голямото доверие, което българският народ в своето огромно мнозинство даде в изборите на 18 ноември на отечественофронтовското правителство, е едно твърде красноречиво и недвусмислено одобрение на вътрешната и външната политика на правителството. Този голям успех не само създаде още по-голяма популярност на днешното правителство вътре в страната, но увеличи също така твърде много и неговия международен престиж.

Неотдавна съветският официоз „Известия“ писа по повод решението на московската конференция на тримата министри на външните работи на Съветския съюз, Съединените американски щати и Англия, че смисълът на московската конференция е в признаване на самостоятелния авторитет на правителството на Отечествения фронт. Това заявление на съветския официоз отговаря напълно на действителното положение на нещата.

Какво е характерното в изборите на 18 ноември? Характерното е това, че тия избори са най-свободните и най-демократичните в историята на нашата страна. Затова бяха създадени предварителни условия: една народна отечественофронтовска власт, чрез която народът стана господар на събитията си, и един избирателен закон, с който българската демокрация може само да се гоопее. Характерното е това, че нашият народ съвършено неспонтанно се стече масово към урните. Нашият народ правилно разбра огромното политическо значение на изборите и той доброволно и охотно отиде да изпълни своя граждански дълг. Ето защо нищо чудно няма в това, че 18 ноември спонтанно се превърна в един истински народен

празник. Народът празнуваше в този ден. С песни, музика и веселие, с самоуверено и гордо той отиваше към изборителните урни. Народът празнуваше победата на свободата и демокрацията над тиранията, фашизма и реакцията. За пръв път той, след 22 години тежки борби, отиваше свободно, по собствена съвест да пусне своята изборителна бюлетина. Никога нашата политическа история не е запомнила избори, в които народът така свободно, така съзнателно и гордо да е отивал към урните, за да изпълни своя граждански дълг.

И действително това бяха наистина най-свободните избори, каквито досега са станали в нашата страна. Не е регистриран, и даже опозицията, нашата безогледна опозиция, не можа да посочи нито един факт на насилие, на терор, нито един инцидент, който да е предизвикан от органите на властта или хора на отечествено-фронтовските партии. И при това нека се запомни, че това ставаше при очевидните старания на нашата опозиция да направи всичко, за да опорочи изборите. В случая нашето Вътрешно министерство и изобщо органите на властта показаха голяма политическа и гражданска зрелост, високо разбиране на своя служебен дълг и не се поддадоха на провокации. Аз мисля, че те заслужено от тая трибуна трябва да бъдат похвалени.

Дължни сме да забележим при това, че свободата, редът и спокойствието, при които се произведоха изборите, бяха потвърдени напълно както от централната, така и от провинциалните комисии за обществено наблюдение на изборите. А тези комисии — първи по рода си в нашия политически живот — както е известно, бяха съставени от видни общественици, в чиято честност и безпристрастие никой не може да се съмнява. На тези комисии бе предоставена най-широка свобода и пълна възможност отблизо да наблюдават хода на изборите и обстановката, в която те стават. Това, че изборите са минали без всякакво насилие, при образец ред и свобода, бе засвидетелствано и от чуждите кореспонденти в страната, които в този момент наброяваха около 40 души. Както кореспондентите на вестниците на Съветския съюз, на братска Югославия, така и на другите страни, бяха единодушни в констатациите си, че изборите бяха напълно свободни.

Ще ми позволите да прочета тук изявленията на някои от тези кореспонденти, направени непосредствено след приключване на изборите пред представителите на нашия печат. Така, специалният кореспондент на големата американска агенция „Асошиейтед прес“, г-н Уилям Кинг, бе заявил: „Обиколих много изборителни секции в София и в провинцията. Насилие и нередовност в изборите не забелязах нигде. Останах с много добри впечатления. В този смисъл аз ще информирам моята агенция.“ Представителят на английския в. „Дейли Мейл“, г-н Филип Джордан, след като прави известни резерви относно единната листа, казва: „Изборите бяха редовно и правилно проведени и много добре организирани без терор и насилие.“ А представителят на английския в. „Дейли Уоркър“, г-н Кокбърис, бе заявил между другото: „По тайно гласоподаване и свобода вашите избори не отстъпват на английските. Всеки, който каже, че българските избори не са демократични и свободни, трябва да каже същото и за английските. При така произведените избори нямаше никакво насилие, и да се твърди противното, значи да не се казва истината. Направих ми впечатление, че Отечественният фронт е идеален колектив и че народът държи твърдо на него. Останах поразен от ентузиазма, с който всички гласуваха. Не мисля, че някой може да отклони България от нейния правилен път.“

Това казваха чуждите кореспонденти. Тук трябва да прибавим, че нашите опозиционни вестници не можаха да цитират из чуждия печат нито един факт, нито една преценка за насилие в изборите на някои от чуждите кореспонденти в България. А даваха такива само на тенденциозно монтирани преценки на известни заинтересувани реакционни журналисти от рода на Ялчън и др.

Трябва да отбележим обаче, че и днес още в някои кръгове на някои демократични страни и в една част от пресата се правят известни резерви по отношение свободата на нашите избори, и то не поради това, че е имало насилие или е допусната някаква друга нередност в тяхното произвеждане, а само затова, че отечествено-фронтовските партии излязоха не с отделни, а с една единна листа в изборите. И понеже в тези страни обикновено има само две или три партии, те не могат да разберат правилно значението на коалициите у нас, където има много партии и където се прилага пропорционалната изборителна система. И считат това за недемократична мярка. В същност това в нашата страна не е нещо ново, а се е практикувало и в миналото. Това се практикува и в Франция и в някои други страни и това не е считано досега за недемократично процедурно.

Що се отнася частно до Отечественния фронт и до неговата единна листа в изборите, то това съвсем не е някаква изкуствена комбинация за заемане на властта и за изключване на всяка опозиция. Тук имаме едно съвършено свободно обединение на антифашистките и демократически партии, извършено още до 9 септември, обединение за борба против немските окупатори и фашисткия режим. Без това обединение на демократичните сили у нас не би бил възможен 9 септември, не би бил възможен разгромът на фашизма у нас, а също така и подетото демократично възрождение на нашата страна. Само благодарение на народното единство, осъществено в лицето на Отечественния фронт, демокрацията в България можа да удържи победата над фашизма и реакцията. Благодарение на това единство на нашия народ демокрацията удържа пълна победа в изборите на 18 ноември, а реакционната и антинародна опозиция претърпя пълен провал.

Ето защо излизането с единна листа в изборите у нас е един красноречив показател за единството на нашия народ, за здравината на Отечественния фронт, за еднаквите разбираня, за еднаквата програма на действие на партиите, които го съставляват. Това не е

никакъв минус, а е едно голямо постижение, един плюс за демокрацията в нашата страна.

Това, което е твърде любопитно, то е, че даже пресата на нашата опозиция нема куража непосредствено след изборите да хвърли упрек и да отрече свободата, при която бяха произведени изборите. Опозиционерите се задоволиха тогава да пишат в своите вестници, че тази победа на Отечественния фронт била „Пирова победа“. Само в този израз от древната история те можаха да намерят единичко утешение за страшното, неочаквано от тях в такива големи размери поражение, което претърпяха в изборите. Едва по-късно, когато опозицията се опомни и разбра цялата огромна трагедия на своя провал, едва тогава тя започна несериозната и явно смешна кампания за някакви-си насилие, за фалсификация в изборите и дори за пресловутия „таинствен страх“, който Отечественният фронт внушавал на изборителите и под мистериозния натиск на който те отивали да гласуват за него. Тази същия с бели конци клеветническа кампания се провали най-жалко и изложи на присмех самите нейни автори. Нашият народ видя още един път доколко опозицията е безпринципна и политически издребняла и доколко тя е потънала дълбоко в блатото на кoterийния егоизъм и поквара.

Ние тук ще процитираме писаното в английския в. „Дейли Мейл“ от поменатия вече негов кореспондент в България навремето г-н Филип Джордан върху поведението на нашата опозиция през време на изборите. Ето какво казва този английски кореспондент:

„Всичко, което може да се каже, е, че донякъде на изборите мина без инциденти и че независимите и неофициални наблюдатели, които посетиха свободно страната и различни области по свой избор, заявяват, че изборителните бюра без изключение са осигурили същата абсолютна тайна на изборите, каквато имаше и в столицата.“

Щом това е така, бе напълно възможно за опозиционните привърженици да изразят свободно своята воля. Това обаче те не направиха.“

И по-нататък същият кореспондент продължава: „Безспорно, цялата тактика на опозицията бе крайно несръчна със своите крайности. Опозиционерите се основаваха твърде много на мощната британска и американска подкрепа и въздействието им да предотвратят изборите. По този начин те идентифицираха тези две страни със своята собствена програма — нещо, което даде силни козове в ръцете на Отечественния фронт в неговата борба срещу чуждо вмешателство.“

Решението на опозицията да се въздържа в изборите й попречи да покаже своята сила пред урните, тъй като пълната тайна на изборите показа, че опозицията би могла да направи това без страх от сериозни репресалии. Възражението, че броенето на гласовете щяло да бъде опорочено, не трябва да бъде вземано сериозно, тъй като опозиционните партии бяха поканени да дадат свои представители за надзираване и броене на гласовете, но те отклониха тая покана.“

Ето това е преценката на един чужд наблюдател у нас през време на изборите.

Какви са резултатите от изборите? При най-голяма свобода, ред и спокойствие и — нека се забележи — при едно незадължително гласуване в Бургаска област, изборите за която сега ние разглеждаме, около 90.60%, а в цялата страна около 86% от всички избиратели взеха участие в изборите. Това е един поразителен по своя успех резултат за нашата страна, на който могат да завидят много други страни, считащи се стари крепости на демокрацията.

Най-големият процент на гласувалите в изборите, който в миналото е получаван в нашата страна при незадължително гласуване, е достигнал цифрата 55%, но и при изборите през фашистките режими, когато гласуването бе задължително, никога процентът на гласувалите даже далеч не се е доближавал до 86%. Това показва какъв небивало голям интерес прояви народът към законодателните избори на 18 ноември и какво изключително политическо значение той им придаваше.

Що се отнася до процента на тези, които гласуваха с бюлетината на Отечественния фронт, то той, както е известно, е още по-забележителен. В Бургаска област, гдето е избран нашият многоуважаем министър-председател, ръководител на нашето правителство, г-н Кимов Георгиев, този процент достига внушителната цифра 90.68%, а за цялата страна — 88.18%, — нещо невиджано в нашата история. Един изборен успех, на който много малко от днешните правителства в демократическите страни на света могат да се похвалят.

Какво показва този бляскав резултат? Той показва, че всъщност очевидност, че огромното мнозинство от нашия народ напълно доброволно даде доверието си на отечественофронтовското правителство. Той показва, че грамадното мнозинство от българския народ поддържа решително и твърдо историческото дело на 9 септември, одобрява демократическите преобразования на Отечественния фронт, неговата гражданна, творческа дейност за стопанското възстановяване на страната и цялата негова спасителна вътрешна и външна политика.

На 18 ноември българският народ на всеуслухание заяви, че напълно одобрява програмата на Отечественния фронт и желае тя да бъде последователно и решително приложена в живота. Ясно е, обаче, че на 18 ноември политиката на Отечественния фронт удържа една наистина бляскава победа.

Какво говорят обаче резултатите от изборите за опозицията? Както е известно, нашата опозиция обяви бойкот на изборите. Тя си послужи с простени и непростени средства, за да дискредитира отечественофронтовската власт пред народа, да все смут и неувереност сред избирателите. За тази цел тя използва по един непростим демагогски начин стопанските затруднения в страната, които са резултат на разрухата, на тежкото фашистко наследство. Нещо повече, тя пушна в ход цял арсенал от всевъзможни лъжи и

клевети и нашироко си послужи с политическия шантаж и с открити заплашвания, особено в селата. Тя не се спря даже пред това, да разпространява слухове, че ще има външна намеса в нашите вътрешни работи, че изборите пак ще бъдат отложени, че отечествено-фронтското правителство ще бъде заставено да напусне властта, че над България ще бъдат употребени даже атомни бомби, и други подобни трикове и заплашвания.

Нищо обаче не можа да повлияе на твърдата воля на нашия народ да остане сам господар на съдбините си в една икономически и политически независима и свободна България. Това бе едно категорично заявление на нашия народ, че той в никакъв случай няма да допусне връщане назад към тъмното царство на фашизма и реакцията, към връщане господството на фашистките и реакционните сили в нашата страна, легално прикритие на които служи днес опозицията на Никола Петковци и Лулчевци.

Г-да народни представители! Резултатите от изборите са едно съкрушително поражение за реакцията у нас. Те са един страшен удар и върху опозицията, зад която реакцията се крие и дебне да извърши атентат срещу свободите и правата на българския народ. Изборите показаха колко нелоялна е опозицията у нас, колко тя е антинародна и антинационална, колко тя е чужда на чувствата и интересите на нашия народ. Но изборите показаха и колко тази опозиция е изолирана и отречена от народа.

Изборите на 18 ноември продемонстрираха още един път здравото единство на нашия народ, осъществено в Отечествения фронт. Още един път бе силно подчертано, че нашият народ възлага всичките си надежди върху Отечествения фронт — единствената мощна и авторитетна обществено-политическа групировка, която може да се справи с всички трудности, да измъкне страната от батака, в който я хвърлиха фашистите, и да разреши с успех стоящите пред страната големи задачи.

Единството и желаната сплотеност на Отечествения фронт са толкова по-необходими днес, когато ние имаме работа с една крайно нелоялна опозиция, каквато е нашата, чиято главна задача — както се вижда — е да създава колкото се може трудности, както във вътрешния живот на страната, така и в нашите международни отношения. Отказвайки да изпълни решението на Московската конференция и да усвои едно лоялно поведение към отечествено-фронтовското правителство, опозицията се старае, с предизвикания от нейни привърженици инциденти, с агитация за неподчинение на държавните и общинските власти, с нападения, побойища и убийства над органи на властта да създаде във външния свят, тъкмо в този отговорен за нашата страна момент, впечатлението, че в нашата страна царува безредие и смут. Това е една по всички се вижда — организирана антинародна кампания от страна на опозицията, която се старае да уреди на престижа на нашата страна и която трябва да бъде най-решително осъдена от всеки честен българин.

Г-да народни представители! Поуката от изборите е да пазим и да укрепваме още повече единството и сплотеността на Отечествения фронт. Да приложим твърдо и последователно програмата на Отечествения фронт. Така ние ще оправдаем напълно голямото доверие, което народът ни даде в изборите на 18 ноември.

Парламентарната група на Българската работническа партия (комунисти) ще гласува за утвърждаването на изборите в Бургаска област. Тя ще гласува с пълна самоувереност, защото е дълбоко убедена, че това са най-свободните избори, произведени някога в нашата страна, при един от най-демократичните избирателни закони, каквито парламентаризмът изобщо познава досега. (Ръкоплескания)

Председател Васил Коларов: Има думата бургаският народен представител г-н Яни Янев.

Яни Янев (з): (От трибуната) Г-да народни представители! Ние знаем, че някои нови конституции, например чехословашката и австрийската до аншлуса, въведоха нов принцип и създадоха нови органи, като възложили на специален избирателен съд да се произнесе окончателно по редовността на изборите. Господстващата обаче система предоставя това право на самата законодателна камара. В нашата конституция не е казано нищо за проверката на изборите. Само в чл. 86 in fine е казано, че за реда на изборите ще се изработи особен избирателен закон. Следователно проблемът за проверка на изборите е бил винаги предвидан в разните избирателни закони и установената парламентарна практика — чл. 124: по валидността на изборите се произнася Народното събрание.

Като става въпрос за проверка валидността на избора, дали не се касае да се провери нередовността му, нарушението и престъплението, които са били извършвани във връзка с неговото провеждане или, по-точно казано, опорочените ли избори са били разглеждани или най-редовните. Мене ми се струва, че почти без изключение са били проверявани най-редовните избори, защото порочността, граничеща с престъпността, е била правило при почти всички избори от миналото, а редовността — изключение. Шом това е така, нужно ли е да бъде констатиран порок в избора, за да се пристъпи чрез проверка за отстраняването му? Очевидно не, защото, както казах, порочно произведени са бивали изборите на управляващото мнозинство.

За каква проверка е ставало дума тогава? В случаите, когато правителството се е чувствувало разколебано в своето мнозинство, тогава то е пристъпвало към проверка на редовността не, а към изключване на неудобните.

Но по какъв начин е ставало това? Понякога с предварително стъкмен повод — след избирането на опозиционен депутат или неудобен — приятелите на властта са подавали контестация с произволно измислени факти, която като Дамоклиев меч е висяла над мандата му и, когато е ставало нужда, се е пристъпвало към про-

верка на избора не, а към изключване. А има случаи за касиране и без предварително стъкмен повод. Такъв е случаят в XXIV обикновено Народно събрание с изключването на групата „пладне“. Аз тогава участвах на това заседание и отгоре гледах как се развило въпросът за изключване на депутатите от тая група. Въпросът се поставяше така: без да се посочи на вина, без да се констатира нередност в процеса на техния избор, искаше се от депутатите да гласуват предварително тяхното изключване, а след това да им се съобщи причината за тяхното изключване. Изключването на 32-мата депутати от блоковото правителство стана само на едно основание: защото са били представители на Работническата партия. Друга вина — абсолютно никаква. Но шом е правило, установено в нашия парламентарен живот, да се проверяват само редовните избори по искане на заинтересуваните, нужно ли е и ние да пристъпваме към проверка валидността на изборите и защо? Аз отговарям утвърдително. Защото това е едно утвърдено от нашата и чуждестранна парламентарна практика задължение, макар превратно използвано у нас. Вярно е, че има наследство порочно, от което трябва да се откажем, но има и нещо, което свято трябва да пазим.

Но каква е целта на тази проверка на изборите? Да убедим опозицията ли? Очевидно не, защото ние сме я поканили да участва непосредствено в произвеждането на изборите като наблюдател, на която покана тя отказа. Но и тя днес за наша изненада признава редовността на изборите; пише, че в Парламента имало 94 души сдружени земеделци, звенари и др. Но как са могли да дойдат в Парламента, шом не признават изборите, шом твърдят, че Парламентът бил куклен, като ни посочихте в първите дни трамвай № 2, за което, ако бяхме ви послушали, може би днеска шахте да съжелявате за тези 94 сдружени земеделци?

Аз си позволявам днес от името на нашата парламентарна група да заявя, че одобрение от опозицията и специално от зеленото „Земеделско знаме“ не щем. (Ръкоплескания) Нас ни пратила в Парламента сдружените земеделци. Прати ни честният български народ, той ни е утвърдил на 18 ноември, за да няма нужда друг да ни признава и друг да ни утвърждава. (Ръкоплескания)

Шом няма нужда да убеждаваме опозицията в начина, по който са протекли нашите избори, чужденците, тях ли ще убеждаваме? Но ние имаме под ръка писанията в нашите и чужди вестници. От тях цитира и преждеговорившият. Позволете ми само, без да отнемам много време, един-два цитата да посоча. А имаме, от друга страна, и техните непосредствени наблюдения. Та следователно и тази цел не си поставям — тях да убеждавам за начина, по който са протекли нашите избори.

Ето какво пише кореспондентът на консервативния английски вестник „Дейли Експрес“ — само известна част от писаното ще прочета. — (Чете) „Впечатленията ми от изборите в България, които можах да наблюдавам в Литаково, са много добри. Считам ги за свободни и демократични. Изненада ме големият народен ентузиазъм и масовото участие при изборите. Действително, вашите избори не приличаха съвсем на английските, поради това, че се състезаваше само една по-значителна листа. Това обаче — така е писано във вестника — „аз не го считам грешка на Отечествения фронт, а на опозицията, която е отказала да участва.“

А кореспондентът на в. „Юманите“ г-н Мариус пише — само неговото заключение ще посоча: (Чете) „Новоизбраната Камара ще представлява българския народ. За мене няма никакво съмнение в това, както няма съмнение и в друго: народ, който може така да гласува, с толкова еднородни и ентузиазъм, няма от какво да се бои.“ (Ръкоплескания)

Но по-нататък, да убедим българския народ ли? Затова ли вършим тази проверка? Но с това ще го оскърбим. Той сам, непринудено, при небивал ентузиазъм, при невиджана за него свобода участва в тези избори, и ще трябва сега ние да го убеждаваме, че изборите са били свободни! Не, другари, и това не влиза в моята задача, вземайки думата по този повод.

Каква е целта тогава? Да изпълним, както казах, едно наше парламентарно задължение. Защото заявих, че има нещо, което трябва да порицаем, но има и нещо, което свято трябва да пазим. Първият въпрос, следователно, който се поставя, щом говорим за проверка на избори, е: дайте да видим, трябваше ли да правим избори, бяха ли нужни на българския народ избори?

Никого не бихме могли да убедим в противното, даже и самата опозиция, защото тя по свое вътрешно убеждение разбира необходимостта от избори, участва в изготвянето на избирателния закон, подписва го и участва при насрочването на изборите, като в много места постави и кандидатни листи. Очевидно тя знаеше, разбираше стойността, значението на изборите и необходимостта те да станат много по-рано, защото това налагаха интересите на българския народ.

Какви са нашите избори? Казах: свободни, демократични. Шом говорим за изборите, редно е да спомена няколко думи и за избирателния закон, без да си поставям за цел — това не влиза в моята задача — да пледирам по същество, да защитавам избирателния закон.

Изборите се произведоха по един избирателен закон, който бе преценен и от самата опозиция и приподписан от самата нея. Но това е по-малко важно. Е ли той демократичен, е ли закон, който отговаря на тежението, на желанията на българския народ? — Той отговаря, ако щете, и на формалното схващане за демокрацията. Аз не искам да виждам по-демократичен избирателен закон, отколкото нашия.

Другари! Позволете в тази насока да се спра и се мотивирам с няколко думи, защо нашият закон е демократичен. Първо, ще започна с възрастта на избирателите. От времето на якобинците до свръшка на миналата световна война, а и до наши дни, господствувало е схващането, че там, където правителствата си поставят за цел, където народите си поставят за цел да правят реформи, ко-

ренни преобразования, истински народни реформи, там, в този процес, трябва да участва младежта. Затова вие виждате, че в страните, където има социални преобразования, които днес се сочат за пример, там възрастта на избирателите е намалена на 19 години, на 18 години, а някъде на по-малко години.

Но как, с какво право бихме могли да отречем правото на младежта да участва в изборите? Не нея ли имаше пред вид Идън, когато говореше през 1942 г. в Камарата на общините, че в България става нещо, че в България има бунт, бунтува се българският народ, възмущава се от порядките на фашистките управления? Не ли се имаше пред вид, когато от радио Лондон, Вашингтон и Москва се отправяха апели, че часът е доста напреднал, че е вече 42 без четвърт, че тя, младежта, трябва да излезе в балкана, да грабне шмайзера и да сваля властта? С какво право бихме могли да отречем правото на младежта, която се бори срещу фашистката власт, да участва днес като избирател и избираем?

Жените? Та коя демократична страна изключва правото на жените да участвуват в изборите? Но фактически не стана ли така, че през тия избори някъде жените да са гласували в много по-голям брой, отколкото мъжете, а другаде жените да са карали мъжете да гласуват, а те да са отказвали? С какво право бихме могли да отречем правото на жената да участва в изборите, когато тя в с. Добра поляна, Айтоско, е смесила своята кръв заедно с кръвта на 18 души партизани, живи погребани в една яма? (Ръкоплескания) Как ще отречем правото на героинята Яна Лъскова — ако беше останала жива — от областта на която съм пратен, да каже и вземе становище по нашия стопански и политически живот?

На войската? На нея ли, г-да народни представители, трябваше да отречем правото, когато опинанената сега опозиция иска да участва в изборите? За коя войска става дума? За тази войска, която взема участие в отечествената война в един момент, в който опозицията сочи лозунги с надпис „Мир“ — безспорно мир за тях, защото нашата войска знаеше, че след отечествената и победоносна война, в която се бори рамо до рамо с Червената армия и армиите на свободолюбивите народи, ще има мир. А тези, които не искаха мир за българския народ, очевидно не искаха да участвуват в отечествената война. И оттам, като краен извод е и участието на войската в изборите. На войска с такива подвизи, с такова участие не можем да отречем правото да участва в изборите.

Другари! В чл. 38, накрая, в нашия избирателен закон се отрича правото на лица с фашистки прояви да бъдат кандидати за народни представители, да бъдат избираеми. И опозицията в този момент вдига глас на протест, че това било нередно, не било демократично. Дайте да видим, другари, недемократичен ли е този текст, след като имаме пред вид, че той, между другото, е в духа на условията за примирието? От друга страна става въпрос за лица фашисти. А вие знаете, че фашизмът от 1939 до 1944/1945 г. беше обединил усилията на цялото прогресивно човечество за неговото смазване, тъй като доста много щети бе причинил на последното. И на тези именно, против които се бори цял свят, на тях днес трябва на нова сметка да признаем правото да дойдат да ни представляват и да ни управляват! Кого в такъв случай на 9 септември сме сваляли от власт и кого сме заместили, ако и те трябва да бъдат тук?

Драги другари! Позволете да кажа още няколко думи. Опозицията, в лицето на нейните главни представители, не участвуваше ли в този Парламент — тъй като очевидно основният мотив, да не участва в изборите, е нехаресването на избирателния закон — при един избирателен закон за XXIV обикновено Народно събрание, в което предварително много хора, много кандидати са били изкартирани, както се казваше по народному? Какъв беше тоя закон? Аз не помня да е имало чл. 38 in fine, какъвто е нашият. И при това всички сме изпитвали мъка, как да посочим на такъв кандидат, който да бъде евентуално пропуснат, да стигне до Парламента.

Аз ви посочих други средства на тия приятели: те твърдят, че даже да сте успели да дойдете в Парламента, много лесно могло да бъдете изгонени от самия него все в името на демократичността. Другари! Онова, на което много набляга опозицията досежно избирателния закон, то е чл. 105 — императивният мандат. Те твърдят, че това било наше изобретение, на О. Ф., неотговарящо на духа на демокрацията и едва ли не е едно буквално копие от руската конституция. Но дайте да видим това, другари!

Императивният мандат просъществува много отдавна и в френските конституции, и в английската конституция. Повечето от миналите съсловни събрания познават императивния мандат. Той се наложи на следната база. Тъй като правата на народите са били извоювани с много борби, те са искали да знаят, искали са да бъдат сигурни, когато изпращат своите пълномощници в съсловните, а по-късно и в другите събрания, че те ще представляват действително техните интереси, и ако някой посмее да кръшне, да имат власт над него, да си го изтеглят.

Но, другари, дайте да погледнем у нас какво е ставало. Вам е известно, че през 1914 г. българският народ беше изправен пред една страшна катастрофа. Въпреки предупрежденията на големи общественици, намериха се в Парламента гюмюрджински турци, пратени като земеделци, като и други се продадоха, отидоха на страната на Радославовото правителство и то обяви войната. Народът се показа в оня момент, другари, немошен да снесе доверието си от тях, да ги лиши от правото да го представляват и да предотврати войната.

Каква полза, казват те? Щом ви излъже, щом не изпълни задълженията, които е поел, в други избори не го избирайте. Едно гвърдение, което е несъстоятелно. Пратен депутат, поставящата си така катастрофа, и след това не го избирай!

Мене ми се струва, че тоя текст е много сполучливо поставен: първо, депутатът да знае, за какво е дошел и, второ, народът да знае, че той е господар и може всякога, когато не произволно, а правилно прецени, че неговият депутат не изпълнява неговата воля, задачите и програмата, в името на която е изпратен, да го сваля и да изпрати друг, който по-правилно ще защитава неговите интереси. (Ръкоплескания)

Другари! След като казах няколко думи за закона, нека с още няколко думи се спра, как са протекли изборите, да посоча на някои цифрови данни, тъй като се прави едно генерално възражение, че ние не сме представлявали никого, че те са болшинство, а ние меньшинство. Дайте да видим, доколко това отговаря на истината, подкрепена с цифрови данни.

Изборите минаха при пълен ред и ентузиазъм. От 4.504.735 избиратели гласували са 3.862.492. За О. Ф. — 3.407.355 души. Подробностите в тая насока са известни на всички ви. Но позволете, тия цифри и тия подробности, които ви са известни, да ги сравним с цифрите и данните, които сочат, кой с какво доверие е стоял в Парламента. Ето цифрите и данните за гласувалите до 1911 г.

Според „Статистически известия“ № 4, от 1934 г., на нашата Дирекция на статистиката се установява, че до 1911 г. — фрапантен случай, драги г-да народни представители, който сочи, какво е било положението на нашия Парламент — едва една десета от цялото население, а една четвърт от пълнолетното население е участвувало в изборите и чрез тях — в управлението на държавата. От всички избиратели средно 57-8% са се въздържали; от което следва, че само 42-2% от българските избиратели са избирали народните представители. Понеже до 1911 г. действуваше мажоритарната система, цифрата 42-2% следва да се намали с повече от половината, което ще каже, че кръгло една четвърт от членовете на избирателното тяло са определяли състава на Народното събрание. Като прибавите към това, че в много случаи в Парламента са участвували по-малко от половината депутати — ето картината, кой е бил изразител на волята на българския народ, кой е бил водач на неговите съдбини, за да имат днес куража някои да твърдят, че днешният Парламент не представлявал никого! Нека да не говорим и да не изброявам цифри за 1913, 1914, 1915, 1920, 1931 г., от които ще видите, в много случаи, че опозицията е вземала гласове много повече, отколкото са били тия на управляващата партия.

Другари! В този ред дълга да спомена какво е било участието на опозицията при произведените избори на 18 ноември, дали действително тя не е участвувала или е участвувала, ако не е участвувала — защо и т. н. Другари! Вам е известно, че веднага след като изборите бяха насрочени, опозицията, позовавайки се на един цитат от Жан Жак Русо, обяви пресловутия бойкот на скръстени ръце. В нейното съзнание това средство бе преценено като много ефективно. И този обявен бойкот заключаваше със следната мисъл: „Български граждани! От вас се иска само един ден на скръстени ръце и вие ще се освободите от тиранията.“ Но по-късно опозицията разбра, че със скръстени ръце никаква придобивка, никаква победа не може да бъде изтръгната, и започна да стига до противоречия — превърна бойкота в неучастие и т. н. Но какво се получи в последствие? В последните дни тя обяви участие, като заяви: „Не се плашете, че ще гласувате; вие можете да гласувате с бразни бюлетини, с празни пликове, с лозунги и т. н.“ И в Бургаска област се получи следното: едни гласували с лозунги, други с 20-левови банкноти, трети с празни пликове и т. н. Следователно опозицията участвуваше в изборите с всички средства, с които разполагаше.

Но, г-да народни представители, защо опозицията не пожела да участва с редовно поставени листи? Това е същественият въпрос. Очевидно затова, защото, след като напусна Отечествения фронт, тя остана без позиции, става безпринципна опозиция. Вземете изказванията на нейния водач. Той заявяваше: „Как да не сме за Отечествения фронт? 80% от неговата програма е нашата земеделска програма.“ Сбъркал, та внесъл цялата земеделска програма в програмата на Отечествения фронт и, като излязъл, не могъл да я изнесе, тя останала там, подкрепяна, крепена ревниво от честните сдружени земеделци! И с 20% несъществена програма не можеше да излезе на изборите. Затова опозицията претърпя фиаско, затова не участва в изборите, защото остана без програмата, която програма е на Земеделския съюз и е програмата на Отечествения фронт. (Ръкоплескания)

Как, другари, ще го словничиш, ще агитираш пред сдружените земеделци, пред българския народ като земеделец, без да му кажеш нещо за аграрната реформа, без да му кажеш нещо за прогресивно-подоходния данък, без да му кажеш нещо за пенсии на селянина и на селянката, без да му кажеш нещо за изземане на незаконно придобитите богатства и т. н., без да му кажеш най-после: помни 9 юни и брани 9 септември, борба с реакционерите! (Ръкоплескания) Как ще излезеш и ще искаш да спечелиш победа?

Аз дълга в тая насока да ви цитирам няколко думи от речта на Стамболийски от 21 май 1921 г., който се обръща към реакцията, като казва: „Ако искате юбилей, ще ви правим такъв, но никога на оный, което е окървавило България, няма да му позволим да дойде на власт“. Такова е становището на Земеделския съюз към реакцията. Кой ще ме убеди, че е прочел един ред в зеленото „Земеделско знаме“, в който да се говори за реакция? Кой чете зеленото „Земеделско знаме“? Кой му ръкоплеска? Сдружените земеделци го знаят и затова опозицията няма куража да излезе пред тях и да иска гласа им.

Но, другари, щом говорим за избирателните закони и изборите, произведени по тях, позволете няколко думи да кажа за последния избирателен закон. Беше се стигнало дотам, че депутати са идвали в нашия Парламент без избор. Щом в колегията няма друг кандидат, няма защо да се произвеждат избори, очевидно, за да не се

смушава спокойствието на народа! Пък и защо ли са били необходими избори, когато генерал Недев заявяваше преди да почнат изборите: „Трябват ми 140 депутати, и да има 20 души от опозицията за украшение; ще ги имам; може да се излъжа само в два.“ И действително тия предвиждания се сбъднаха: в последната Камара имаше 138 депутати за правителството и 20 депутати успя опозицията с къртовски усилия да промъкне. Такъв беше този избирателен закон. А другите избирателни закони са били нагаждани така, както е отгървало на управляващата партия. И нищо чудно, г-да народни представители, ако днес писачите на черното „Знаме“, демократите, успеят да съберат 15—16 души, да съставят един кабинет. Казвам, ако успеят да съберат 15—16 души, защото те са издали окръжно и са наредили техните хора да отидат при Никола Петков. И понеже се съмняват дали 15—16 души има около тях, в окръжното буквално сочат на следното: не образувайте бюро по места, а идете при земеделците на Колю Петков. Та, ако успеят да изтръгнат 15—16 души, дайте им да участвуват в изборите, но те да си натъкмят един избирателен закон, да повикат Гиргиновата полиция! Смятате ли, че няма да имат болшинство? — Повече, отколкото трябва. Ако ли някъде се излъжат, г-да народни представители, те знаят стария терк от 1932 г. — с един калем ще ги изгонят, какъвто беше случаят с изборите в София, Софийските граждани гласуват, избират си общински съветници, ама как демократите могат да дадат на софиянци власт!

Георги димитров (к): Друго време, ново време е настъпило!

Яни Янев (з): Г-да народни представители! Няколко думи позволяйте да кажа за новия избирателен закон, който се има пред вид от опозицията. Нашият избирателен закон не им харесал, защото не им предвещаваше сигурна победа. Сега искат такъв избирателен закон, който да им гарантира сигурна победа. И ако не биха могли да предвидят, да преценят, поради своята безпринципност, своята сигурна победа, надявам се, че 100 и повече избирателни закони да има гласувани, стъкмени, те пак няма да участвуват в изборите. Указание в тая насока ни даде, повдигна малко завесата, колегата Владимир Поптоков. При друг случай ще изнесем факти и данни. Но сега ще кажа няколко думи.

Последните дни сочат на това, че опозицията не мисли нито за нов избирателен закон, нито за по-демократични и свободни избори, а напротив да дойде на власт без избори. Как другояче ще си обясните, г-да народни представители, че тя обяви датата 13 януари, на която ще бъде на власт, и навсякъде предприе поход, например в Бургаска област и т. н.? По кой избирателен закон, какви избори са имали пред вид, като са обявили идването им на власт? Очевидно, не харесали решенията в Москва.

Власи Власковски (з.): Гладна кокошка просо сънува.

Яни Янев (з): До изборите имаше основание да се съмняваме, какво в същност представлява опозицията, дали най-после ние се лъжем в нейната преценка, дали тя не е българският народ. Бая си мислехме, дали нашите преценки не са погрешни. Но след изборите и претърпения крах, претърпяното фиаско, по-лучи се така, че не само българският народ да се убеди в това, че прогресивното, честното, трудовото е зад Отечества фронт, но и в Москва и великите демокрации да разберат, че опозицията не представлява никого и да й посочат ни повече, ни по-малко, а две допълнителни места и по-лоялно да сътрудничат — на кого? — на Отечества фронт, този Отечества фронт, който те искаха да отречат.

Г-да народни представители! В тази насока няма какво повече да прикзвам. Но с нещо друго ще има да ви занимава с няколко думи и да завърша. Българският народ даде щедро, възторжено, не принудено, при свободни избори своя глас. Днес той ни казва: хайде, не губете време да се занимавате повече с опозицията! Въз възможния най-кратък срок трябва да се справите с наша помощ с всички животнотретици въпроси. Има въпроси, чиято разрешение търпи отлагане, или не е по силите ни и по нашите възможности, но има въпроси, които немедлено ще трябва да бъдат разрешени. Питат ни: докога — и това ли не е по силите ни — ще продаваме цвеклото 13 лв., а 10.50 лв. ще се дават на посредника? Каква е неговата дейтелност? Цялата изборна борба протече под знака да премахнем експлоатацията. Ако и това не е експлоатация, народецът казва, здраве му кажи! Казва ни народът: е достояние възприемем следваната от правителството на Отечества фронт политика, не по пътя на повишението, а по пътя на намаляването. Ние разбираме, че жертви трябва да се правят. Но тия този народ: жито чисто, жито хубаво — 14 лв., а метляно семе, ярма — 30 лв., сено — 30 лв., слънчоглед — 18 лв., кюспе — 20 лв., и т. н. А понеже съм от пристанищен град, ще ви кажа: в последно време, наред с хубавите и ценни стоки, които се стоварват на нашето пристанище от братския Съветски съюз, стоварва се и нещо жълто, лимони го наричат. И пита народът: сега лимоните ли са най-необходимото и защо трябва да бъдат внасяни в толкова грамадно количество? Знаят от вестниците, че се внасят 3 милиона и т. н. Ако са необходими за медицински цели, дайте да внесем малко. Но да внесем, за да ги ядат тия, които пълнят безнаказано кабарета, кафенета, кръчми и т. н. и пилеят безнаказано ограбени през фашисткия режим средства, те това не могат да го разберат.

Казват още: дайте по-бързо да видим сложен, наред с бюджета на държавата, на вниманието на народните представители и прогресивно-подходящия данък. Питат ни, докога по козя пътека ще се дият краставите ярета, за да им се слага беглик, а няма да бръкнем там, където системно е било затрънвано, за да не се стигне и да не се облага с данъци? (Ръкоплескания) Инцидентът в Чокоба, Сливенско, например се дължи

между другото на това, че приятелите, които на 9 септември изпуснаха властта — разбрали нейната благина в продължение на много години — все едри чорбаджии, са свикнали да не плащат беглик и затова сега ревниво и без подбор на средства се мъчат да я възстановят. Дайте да ни отнемем възможността да сторим това по пътя на бързо проведени социални реформи, да разберат най-после, че върху тях трябва да легне бремето на държавата! Стига вече да се продава, както това е ставало в миналото, имуществът на бедните хора. Ако е необходимо, нека продаваме персийски килими, нека продаваме големи апартаменти, за да издържаме държавата. Тогава ще можем да облекчим и да зарадваме тези, които са ни изпратили тук.

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Яни Янев (з): Още един въпрос и свършвам.

Пита ни българският народ: очевидно много задачи тежат на народния Парламент за разрешение; но ще бъде ли ние в състояние в кратко време да сторите това, защото — надявам се, г-н министър-председателят ще отговори на този въпрос — четем, казват, във вестника, че на 28 т. м. Народното събрание щяло да си отиде? А ние, казват, сме го избрали това Народно събрание да си отиде тогава, когато изпълни програмата на Отечества фронт, (Ръкоплескания) и не виждаме причини, тъй като засега не ни са казани, да му се определя срок.

Завършвайки, аз издигам лозунга: да живее Отечества фронт! Да пребъде делото му, посочено и затвърдено чрез изборната победа!

От името на нашата парламентарна група заявявам, че ние имаме основание да приемем, че тези избори са били редовни, свободни и да ги утвърдим чрез единодушно гласуване. (Ръкоплескания)

Председател Васил Коларов: Думата има народният представител г-н Трайчо Доброславски.

Трайчо Доброславски (зв): Г-жи и г-да народни представители! Въпросът за парламентарните избори се постави у нас още през пролетта. И не е вина на тези, които са тук, нито на всички тия, които останаха в Отечества фронт, че изборите не станаха толкова рано, колкото можеха да станат след подготовката им през пролетта. Други имат вината, че забравиха дълга си към родината и изискванията на този дълг към всеки български гражданин и към избирателите и направиха всичко възможно, изборите да закъснеят. А тези избори трябваше да станат и по вътрешно-политически причини, и по външно-политически причини. Отечества фронт имаше задължението да пипне здраво още веднаж пулса на българския народ и да се убеди, че е с него. А Отечества фронт имаше и задължението да покаже на света, че този български народ е с ентузиазъм с Отечества фронт. Това обаче от някои хора, които излязоха от нашата собствена среда, отечественофронтската, и от други, които някога не са били в средата на Отечества фронт, не се прие така и се направи всичко възможно, изборите да се отсрочат, не станаха на 26 август, и стигнахме до 18 ноември.

Един от основните въпроси — същественото се разглежда от другите оратори, аз ще търся картината — е: ние имаме ли противник в изборите? Общновено се казваше, така се третираше и в печата на опозицията, че ние ритаме в отворени врати, че ние сме докихототви и се борим с вътрешни мелничци. Това обаче не е вярно. Ние само не се борихме с бюлетини на опозицията, но се борихме с всички замашки и с всички средства, с които разполагаше опозицията, та дори и с онези замашки, които са характерни за нашата опозиция след 9 септември — на о. ф.-опозиция, както обича тя да се нарича — които характерни белези са твърде безотговорни и безскрупулни.

В тази борба с опозицията ние срещнахме твърде долни машиници. Поне аз в моята колегия — а от проверка и от други колеги народни представители зная, че и другаде било същото, специално по селата — срещнах машиници от рода на анатемосване от църквата. Свещеници и близки на свещениците опозиционери са обхождали селските къщи да плащат бабите с анатема пред Бога и църквата. Там беше и конкретната заплаха с отнемане земята на селяните. Кооперативното земостропанисване, аграрната реформа и всичко онова, което Отечества фронт свързва с тия две реформи, това е, казват, чисто и просто отнемане земята на селяните, това е то болшевиизиране.

Трябваше да се борим и с още по-безскрупулни средства на опозицията. Тези средства бяха: атомната бомба и американските бомбардировачни ескадрили. В моята колегия — втора Бургаска — в събота вечерта, в навечерието на изборите, пет служебни лица, на които българската държава плаща да се хранят, са обхождали всички гари, включително и Кермен — откъдето най-напред научих това — и са заплашвали, че ако българският народ участва в изборите, в понеделник българското небе ще посивее от американски бомбардировачи и — тежко ни.

Някой от народните представители: Още ли са на служба?

Трайчо Доброславски (зв): Взети са мерки. Знаят се и са оценени добре. Българският народ знае твърде добре какво значи американски бомбардировачи. Ние имаме уважение към тях. И навият български селянин се беше и поуплашил. Трябваше нашето присъствие, за да бъде окуражен и пак да по-

хване своята весела песен, поради това, че стават първи отечественофронтовски избори.

Но нека кажем и друго: едно недоволство имаше в селата. Това недоволство се канализираше или поне опозицията се опитваше да го канализира. Но това недоволство не бранеше монархията. Тези недоволни по селата, напротив, питаха, кога монархията ще си отиде. Тях ги интересуваше едно: реквизицията да става по-правилно и да има по-добри цени.

Недоволничеха и за друго. Но посрещаша с ентузиазъм всяка кубава дума за дядо Иван, за братските съветски народи. Оплакваха се обаче от недостатъчност на нарядите.

Всички, дори и онези, които в селата минаваха за опозиция, твърде добре и твърде правилно уважаваха заслугите на Отечественния фронт към родината в тия тежки дни, дори много по-добре уважаваха тези заслуги на Отечественния фронт, отколкото редактори на опозиционни вестници. Но тези същите селяни много често се оплакваха от някой зъбат и бодлив отечественофронтовец, който криво е намерил мястото си.

Ето това бяха недоволствата, честните недоволства в българския народ и по-специално — в българското село. Ние и преди изборите отговаряхме на тези недоволства, ние ги посрещаме с нужната загриженост и вземахме мерки, тези именно недоволни да бъдат удовлетворявани в рамките на възможното.

За българския селянин твърде лесно ставаше ясно, че всичките негови дребни недоволства от реквизиции, наряди, опърничави някъде отечественофронтовци са нещо твърде временно, често пъти въпрос на месеци, в най-лош случай въпрос на година, на две, а онова, което на 18 ноември беше сложено на картата, това беше съдбата на България, и че тази съдба на България не може да бъде проигравана заради дребни и временни интереси. Това българският селянин много добре, много бързо и много лесно възприемаше.

И все пак в селата имаше и злостни опозиционери. Но тогава, когато ги търсихме и откривахме, и търсехме начин да се разясним дори и с тях, ние откривахме, че те имат преди всичко и най-често кръчмарски произход; на второ място това бяха легионерите, които са проникнали в селата; на трето място това бяха онзи тип, онзи вид „земерелци“, в кавички, които виждах „Ура!“ на Никола Захариев, които бяха слуги на Бешков, които вманачиха Багрянов, че е бъдещ водач на Земерелски съюз, които смяната на Багрянов завари в кабинета на Муравиев, и оста. Нака пак в кабинетите, след като дойде Отечественният фронт, с надежда, че ще имат топли местенца. И когато Отечественният фронт им посказа пътя, те се озлобиха толкова, колкото и всички врагове на Отечественния фронт, колкото и фашистките остатъци. Тези обаче „земерелци“, ясно е, нямат нищо общо с Земерелския съюз, нямат нищо общо с борбите на българския народ.

Когато обаче не стигаха машинациите, когато не стигаха долнопробните средства за умаловажаване, подценяване и дискредитиране на изборите, тогава се отиваше до глупости, до смешни замашки, а понякога до твърде дразнещи замашки.

Мнозина от нас са присъствували на селски събрания, които непрекъснато са били безпокоени и провокирани от един или двама души, наречени опозиционери в селото. И когато на тия опозиционери им е давана възможност да вземат думата, те обикновено не са могли да кажат нищо съществено, нищо умно.

Нека ви посоча от моя опит два примера. В едно село в Сливенско един младеж, след като безпокои час и половина събранието и след като декларира, че е опозиция, на въпроса: „Защо си опозиция?“, отговори твърде дръзко: „Как няма да съм опозиция, когато преди две седмици се уби кучето на Иван Матьов“ — или нещо подобно — „и милиционерът най-напред мен ме пиша и ме пита: „Ти защо уби кучето на Иван Матьов?“ Обясних му, че кучето на Иван Матьов и това, че милиционерът го е питал, защо е убил кучето, нямат нищо общо с Отечественния фронт и нямат нищо общо със съдбата на България. „Но аз затова съм опозиционер, да ми каже, защо иска от мен кучето на Иван Матьов.“

Ето друг случай, в друго село. Пак опозиционер, който непрекъснато провокираше събранието, каза: „Да ми се каже, защо ковачът на селото, когато приказвахме в механата и ние му казвахме, че скоро ще си отиде Отечественният фронт от власт, той вдигна торбата и каза: „Докато има тези бомби в тази торба, Отечественният фронт няма да падне от власт.“ Торбата я вдигна тъй. (Показва, че торбата е била тръскана.) Хрумна ми да го попитам: ами бомби имаше ли в торбата? — „Той казва, че имало бомби.“ Ами бомби могат ли да се тръска така? — „Не знам.“ Оказа се, че в торбата е имало кромид лук. Наредихме анкета и се установи, че в торбата е имало кромид лук и ковачът искал да се пошегува.

Ето това са аргументите в края на крайщата.

Когато всичко е изчерпано, когато големите машинации са пропадали, отива се до тази низотия.

И когато сега чувам, че в Сливенско са станали инциденти, за мене е ясно, че тези инциденти са точно от тези злостни опозиционери, които безскрупулно и на всяка цена ще вървят и срещу Отечественния фронт, и срещу съдбата на България. Но там ги няма честните селяни, честните земерелци, честните труженици.

Ето срещу тези машинации, ето срещу тази опозиция, ето срещу тези средства на опозицията Отечественният фронт води борба и спечели заслужено една голяма победа — спечели изборната победа на 18 ноември.

Политическият актив на Отечественния фронт беше мобилизиран. Всички отечественофронтовци забравиха себе си, забравиха своите собствени нужди, забравиха семействата си — така както са свикнали да забравят и себе си, и семействата си още

в борбите преди 9 септември — и се хвърляха на разяснителна предизборна борба. Не остана необходим нито един град, нито едно село, нито един квартал, нито една кошара. Фабрики, работилници, седенки, кръчми, кооперации, в гарите, по влаковете, кооперативните домове — навсякъде, където можеха да се съберат 5, 10, 15 души, се намираше отечественофронтовец, готов да разясни нуждата и съдобността на изборите на 18 ноември и да призове българския избирател да изпълни своя дълг на тази дата. Устройваха се събори, митинги, събрания, агитки, лични разговори, посещения по домовете. Аз знам труженици и труженички на Отечественния фронт, които бяха възлясали от невъзможност да отидат по домовете си да се облекат, поради скитане от село на село, за да разясняват и просвещават във връзка с изборите.

Но тези дейци на Отечественния фронт имаше какво да кажат, и го казваха публично, не на ухо, казваха го с висок глас и се аргументираха. Ние тогава обезпокоихме всички български граждани, и ги обезпокоихме с ясното съзнание, че на 18 ноември стават избори, каквито в нашата нова политическа история не са ставали. Болшинството от насядалите по тези банки (Сочи депутатските банки) са добре познати на народа преди борби, а някои между тях по своите краища имат името и на легенда. Ето защо повечето от кандидатите, повечето от бъдещите народни представители бяха навсякъде радушно приемани. Дори и онова, което до 18 ноември, преди изборите, имаше опозиционни настроения, дори и то идваше при тези първенци на борбата до 9 септември да изкаже своите болки, да изкаже и своите надежди. Ние не подкупвахме с шипе ракия българския избирател. Той ни посрещаше като свои и се събраше, ако не му останем на трапезата.

Отечественият фронт хвърли много народна енергия в изборите. Тази енергия обаче беше организирана и впрегната в работа от комитетите на Отечественния фронт. Много обвинения има срещу тях и много грешки са извършили те. Но не греша онези, които не работи. А комитетите на Отечественния фронт, създадени се непосредствено след 9 септември като нови институции, можеха и да сгрешат, но свършиха и огромна полезна работа. Една от тези полезни работи е политическото мобилизиране на българските граждани за масовото им участие в изборите на 18 ноември.

Отечественофронтската България, отечественофронтското правителство, Националният комитет на Отечественния фронт и Народното събрание дължат да изкажат на оф-комитетите в страната своята възхвала и своята благодарност.

Изборите, които станаха на 18 ноември, са може би първи по рода си у нас. Толкова китки, толкова цветя, толкова песни, хора и игри при някои избори не е имало. Апаратът на отечественофронтските комитети праща през целия ден, за да улесни всеки, който иска да пусне гласа си в урната. И това беше единствен път в нашата нова политическа история, когато материалната сила на държавата, милицията, отсъствуваше от поста си. Някъде не срещнах милиционерски пост, никъде в арестите не намерих арестуван. Във всяко селище първият въпрос, който задавах на най-отговорните лица, беше: колко души арестувани имате? Без смут се отговаряше: „Защо арестувани, ние правим избори! Арестувани няма.“ Проверката на арестите установяваше истинността, че никъде в никое селище, град или село в моята колегия арестувани нямаше.

Власи Власковски (к): Дървениците гладуваха в ареста!

Трайчо Доброславски (зв): Но малко нещо ще икономисам истината, ако не кажа, че на едно, две, три или повече места е имало лишени от свобода. Един мой добър приятел от Работническата партия ми казваше, че в едно село още в ранни зори, в 7 ч. сутринта, е лишил в това село предиен деец на Работническата партия от свобода, като му е казал: „Гласувай, влез в плевника и стой до вечерта“, защото този господин не харесал един от кандидатната листа и решил да го задраска. Ето такива лишения от свобода е имало по пътя на партийната дисциплина. Но това все още не е участие на милицията, това не е предизборен и изборен терор.

Малцина са спали през оная нощ, но дейците специално на Отечественния фронт не спяха цяла нощ. Не защото се безпокоеха, а за да изпитат цялата радост от победата, която всяка минута телефонът и телеграфът носеше. Може би са спали опозиционерите, но и те са имали лоши сънища и често са се стряскали.

Победата на Отечественния фронт на 18 ноември беше заслужена и бляскава. Към такива победи Отечественният фронт ще върви из ден в ден. Отечественният фронт ще чука на вратите на всеки български гражданин, за да поиска от него, гражданското му съзнание и привързаност към интересите на свободна, независима и демократична България. Така ще добием възможност да направим тази България и благоденстваща. (Ръкоплескания)

Председател Васил Коларов: Има думата народният представител г-н Ефрем Митев.

Ефрем Митев (с): (От трибуната) Уважаеми народни представители и представители! Въпросът, с който е сезиран Народното събрание — утвърждаване изборите в Бургаска колегия — ни дава възможност да се изкажем принципно и по въпроса как биха произведени тези избори, как те се преценяваха от различните схващания в нашата страна и има ли проявяно нещо, което да опорочава тия избори и да ни поставя в конфликт с прокламираната отечественофронтowska демокрация.

Уважаеми народни представители и представители! Досега в фашистко време, и по-рано, когато имаше партийни демократични управления, изборите се проверяваха от три инстанции. Първата инстанция бяха низовите изборни бюра, съставени от по един народен учител за председател и двама избиратели. За честта на българския учител трябва да се каже в днешното Народно събрание, че и в изборите на 18 ноември българският учител, най-онеправданият държавен служител, на когото са възложени много функции — да участва в комисии при оглед за нарушения, при измерване на вина, да прави още много неприятни работи — той изпълни достойно своя дълг. Той участва като председател на тия изборни бюра и гарантира най-напред близко до народа, в присъствието на народа, гред очите на народа, че тия избори бяха произведени при спазване всички формалности, изисквани от избирателния закон, и при спазване на едни отношения, каквито не са забелязвани в никон от досега произведените законодателни избори.

Втората инстанция, уважаеми народни представители и представители, бяха и са областните съдилища. Те проверяват формалностите и изслушват всички възражения, ако има такива. За тази колегия, за която ни се докладва сега, не са подадени възражения.

Отечественият фронт прибави към тези проверителни инстанции още една обществена инстанция — създаде комисии, които като свободни тела по градове и села да наблюдават и да имат пълната свобода през деня на избора или при приключване дневника за резултата от изборите, да направят възражения. Това, уважаеми народни представители и представители, досега не е вършено от никоя власт.

Най-сетне, четвъртата инстанция е самото Народно събрание. Ставало е спор трябва ли, правилно ли е, демократично ли е, ние, които сме избрани, да се произнасяме върху редовността на нашия избор. В миналото е изказвано становище, че трябва да се освободи законодателното тяло от тази функция — то за себе да проверява редовността на изборите. В съгласие с установените парламентарни традиции в нашата страна и отечественофронтовската власт възприе, и вправилника е прокарало, макар и да го няма в сегашния избирателен закон задължение за Народното събрание да проверява редовността на изборите. В старите избирателни закони съществуваше задължението да стане такава проверка от Народното събрание. В сегашния избирателен закон това е пропуснато, но в правилника за вътрешния ред на Народното събрание ние имаме това задължение.

Уважаеми народни представители и представители! Тази проверка става публично. По нея се дебатира в Народното събрание, изказват се всички парламентарни групи, по нея се пише в пресата. Това се върши по-скоро, за да се санкционира всичко извършено по проверка на изборите от трите инстанции, съществуващи по избирателния закон. Народното събрание нищо повече няма да върши. И най-малко днес може да има онова подозрение, каквото е имало при всички досегашни Народни събрания, когато парламентарното болшинство продължаваше с месеци проверката на избора било на депутат от самото болшинство, който е проявил недисциплинираност или самостоятелно отношение по някои въпроси, било на някой опозиционен народен представител. Така се тормозеше съвестта на народния представител, ковеше се на наковалнята на принудата, за да се подчини той в края на краищата на господстващото болшинство в Парламента.

А вие знаете, че преди да тръгнем във ваканция ние си дадохме дума, че комисията по проверка на изборите ще свърши своята работа и веднага след връщането ни да докладва, за да може още до края на този месец да се свърши с проверката на всички избори, за да се знае, че тук заседават неоспорени и от самото Народно събрание народни представители.

Друг един въпрос, който трябва да се засегне, уважаеми народни представители и представители, е въпросът за свободата, при която се произведоха изборите. Ако е въпрос за абстрактна свобода, ние можем да признаем, че и в 1940 г., и в 1938 г., в деня на изборите, които произведоха фашистите, не е имало насилия. Обаче ако се взрете в предпоставките, ако прецените избирателната система на фашистите, вие ще видите, че с една цяла група от правни норми в избирателния закон така се поставят условията за избирания, че сам кандидатът за народен представител трябва да убеждава избирателите, а никой избирател не може да изказва одобрение или неодобрение на един кандидат. По този начин се парализираше свободното проявление на волята на българския народ. Народът слушаше един кандидат, който не говореше за никакви принципи, за никакви идейни разбирания за устройството на нашата държава, но който изпадал в позата на самохваляк и казваше: аз съм честен човек, аз съм почтен човек, аз ще направя всичко в интереса на вашите материални и духовни нужди. Народът не вземаше никакво участие, не правеше никакви възражения, не даваше никакви поръчения, не търсеше никакви задължения от кандидата.

Е добре, така ли е сега, уважаеми народни представители и представители? Сегашните народни представители минаха през много проверки. И аз с право бих молил народните представители в това Народно събрание да се нарекат „народни народни представители“, защото за пръв път се избира едно Народно събрание от представители, минали през много проверки. Най-напред са минали през проверката на съответната партия, влизаща в Отечествения фронт. Партията в околийски събрания проверява из своята среда кой е най-подходящ за народен представител. Решението на околийската партийна конференция или сбирка се санкционира от централ-

ното управително тяло на партията. Решението на централното управително тяло на партията минава през Националния комитет на Отечествения фронт. Преценява се значи всеотстранно кандидатът от всички гледища, санкционира се и се поставя кандидатурата му.

И въпреки, че са така преценени и проверени, кандидатите на Отечествения фронт в своето подавяващо болшинство, бих казал, са били всякога познати в колегите, където са избрани. Нямаме онези случаи, както беше в фашистко време, да се поставя в една колегия един кандидат, когото народът не познава. Аз питам навремето един кандидат: Моля ви се, вие къде сте писал, в кой вестник, в кое списание, кога сте говорил, какво разбиране имате вие, в каква партия сте били по-рано, за да знаем какво разбиране имате по устройството на държавата? Това не интересуваше никого, тъй като цензът за народен представител в фашистко време беше само да бъде той удобен за централната власт.

На второ място, уважаеми народни представители и представители, народният кандидат на Отечествения фронт, в различие от кандидатите в миналото, не тръгва да кръстосва България по села и градове и да дава обещания. Напротив, впечатлението ми от обиколките ми из нашите колегии и от това, което чета в пресата, е, че никъде народните представители не са се занимавали с обещания. Напротив, с една сериозност за тежкото наследство, което получи България от фашизма, всички се явихме пред народа да разясняваме, да изясняваме и да приобщаваме народните маси към едно творческо отношение към днешната държава. Нека си признаем, че сме играли в миналото и други роли. Ние сме искали да не се изпълняват някои от задълженията към държавата, да не са дават доброволно реквизиции, да се върши саботаж, защото тогава схващаме, че централната власт е заложила всички материални интереси на държавата на германо-фашистката машина, и смятахме, че изпълняваме един дълг към своята родина, като тук или там можехме да откачим нещо от това, което се даваше на тая машина. И трябва да ви кажа, че точно сега, когато четем окръжното на Националния комитет, отправяме апел към производителното население, щото то, макар да е изпълнило наредите си по реквизициите, да даде онова, което му е излишно, тъй като има нуждащи се в тая страна, тъй като тук-там има непроизводително население, което може да бъде лишено за един два месеца от храни. Знае се от изчисленията при вършачките, че в България има произведено жито, което ако бъде правилно разпределено, в нашата страна няма да има глад. В този момент, когато се отправя този апел, аз виждам, г-да народни представители и представители, че производителите разбират това, което беше мъчно друг път да разберат. Въпреки че производителите са изпълнили наредите си, понеже има нужда, те с удоволствие, бих казал, предлагат и последния излишек, който имат от своето производство, за да подпомогнат своята държава.

Това показва, че в предизборните борби кандидатите за народни представители са вършили една творческа работа, в смисъл, че са приобщили населението към държавата, за да имат те друго гледище към нея и да й предлагат всички усилия, в каквото и направление те му се поискат.

Направи се едно възражение от противниците на отечественофронтовската власт. „Вярно, казват, при произвеждането на изборите нямаше насилие, нямаше арести, но, поддържат, има един загнезден страх в средата на избирателите, и тоя страх пречи да се мотивира правилно една свободна народна воля.“

Може да е вярно това, уважаеми народни представители и представители, може да има у някои хора страх, но страх вичаги е имало. 9 септември 1944 г. е един гръм върху българското небе, върху главите на ония, които бяха забравили, че са членове на нашата държава, че са синове на българския народ. Тия хора се плашат. Може да се плашат около тях и други, които са имали изгодни положения в фашистко време, но българският народ не се е плашил, уважаеми народни представители и представители. (Ръкоплескания) Българският народ имаше свободата да даде поръчение на народните представители. Имаше случаи, когато един народен представител прави едни изказвания неправилни. Става един селянин, или една селянка, прави възражения на народния представител по тоя и тоя въпрос ние, казват, смятаме, че вие не правите правилно разбирате. И по този начин става едно допълване на това, което народният представител не е достатъчно правилно схванал, често пъти от незнание. Имаше един инстинкт у народа, който му даваше указания как трябва да се разбират въпросите, и се получаваше едно допълнение, едно сработване, едно изучаване един на друг.

Че у народа не е имало страх, показва и фактът, че там, където хората пожелаха, гласуваха с бели бюлетини. Ако опозицията е претърпяла неуспех, той се дължи на факта, че българският народ в своето свободно съществуване от 68 години досега не е практикувал такава мода на борба, каквато се практикуваше например по принципите на Махатма Ганди в Индия — да легне човек пред влака и да го сгази влакът. Българският народ е свикнал да се бори. Българският народ се е борил при най-черните режими. Пред всички опасности, които са се изпречвали пред него, българският народ не се е уплашвал. Може да са се отгъвали тук или там някои интелектуалци, но българският народ не е преставал да се бори по разни системи и начини в миналото. И когато му се каза, че трябва да бойкотира изборите, той каза: какво е това нещо?

Аз говорих с хора от опозицията. Те казват: „Ние направихме грешка. Ако има избори за Велико Народно събрание, ние ще се коригираме по този въпрос, защото бойкотът е нещо непознато, нещо непопулярно за борбите, които е водил досега българският народ.“

Има един въпрос, който също така се повдига след изборите за цифрите. Какви са, казват, тия цифри? Един казаха, че избирателите са 4.500.000 души, а после излязоха 4.000.000. Къде са тия 500.000? Ние в нашия град Лом констатирахме следния факт. Понеже не е имало скоро избори и понеже в общинското управление

не стоят стари избороправящи, избирателния списък, съществуваш от десет години, го преписват с някои допълнения. Излезе, че 8% от избирателите по списъка са лица, които не съществуват или са се изселили преди една година от града.

Това показва, че има неточности в списъците, особено в големите общини, по-големите градски центрове, в които общинарят не може да има непосредствено наблюдение кой е избирател, кой го няма и откога го няма. Лицата, записани в избирателния списък на една община и отбелязани като негласували, в същност се явяват като гласоподаватели в друга община.

И жалкото е, че от цифрите се прави извод — че правителството е получило малко гласове. За някъде казват, че получило 60% от гласовете. В края на краищата е важна сумарната, общата цифра, която показва, че българщината в своето подавяващо болшинство гласува за правителството въпреки всички усилия, въпреки смута, уважаеми народни представители и представители, които настана — няма защо да го отричаме — по повод на слуха, че изборите се отлагат. Тогава всички се поставихме пред загадката: защо ще се отлагат как може да се отлагат изборите? Въпреки всички обяснения, които можеха да се дадат, остана едно благоприятно впечатление в полза на тогавашната опозиция, обаче тя не можа да го използва.

Следователно, що се касае до въпроса, произведени ли са изборите при свобода и спазен ли е избирателният закон, ние можем да отговорим със спокойна съвест, без да ни тежи нещо на съвестта при гласуването, че ние изпълняваме един свой дълг, като санкционираме онова, което е проверено от три инстанции, че изборите са произведени свободно, мирно, тихо, при спазване на всички формалности на избирателния закон.

Участието на жените. В някои села жените повдигнаха един много оригинален въпрос. Нека признаем, уважаеми народни представители и представители, че жената, навлизайки в политиката, особено сега, след правата, които ѝ даде Отечественият фронт, е с една по-голяма политическа девственост, ако мога да се изразя така. Жената не е отровна от старото партизанство и фракционерство, което сме преживявали ние по-възрастните. В няколко села прости селянки ми казваха: „Другарю Митев! Наредете да се измени в бъдеще избирателният закон така, че в нашето село да има отделна секция за жените и отделна секция за мъжете, за да видите ние, жените, ще дадем ли един глас за опозицията!“ В тия селянки говори един верен майчински инстинкт. Когато въпросът се касае да се съхрани нашето племе, те разбират ужасите, които преживява нашата страна, и със своето велико майчинско сърце можаха правилно да се ориентират, без да се влияят от ония инсинуации, които могат да окажат известно влияние върху мъжа по разни съображения.

Младешта също даде указание за правилна ориентировка.

Аз присъствувах на повече от 6—7 седенки с по 200—300 жени с къделки. Тия жени, които някога са се събирали по 5, 10, 20 най-много, сега се събират по 300 в един училищен салон, хубаво осветлен, с къделки, с народни песни, подкасени и с нови песни. Всичко това показва, че жената, макар да е изостанала назад, не по своя вина, защото досега тя не е участвувала в политическия живот, можа правилно да се ориентира и групово, на махали на махали, една след друга, от най-младата до най-възрастната, жените се явиха и гласуваха за Отечествения фронт.

Това доверие пручее, което българският народ ни даде на 18 ноември 1945 г., другари народни представители и народни представители, поражда и едно голямо задължение за нас. През тия 15 дни отпусък аз направих 8 публични събрания в моята околина и видях, че между избирателите има едно нетърпение. Те ни правят дупека: „Защо гласувахте този правилник за Народното събрание?“ Със своето неразбиране, че без правилник не може — трябва да им обясним, че този правилник е необходим, че това е нашата конституция — те казват: „Действавайте по-бързо, искаме реформи.“ Ние имаме едно задължение: да спестим времето в разисквания по всички въпроси, да скъсяваме разискванията, да се изказваме по-накъсо, да не се убеждаваме тук в Камарата по въпроси, по които всички сме убедени, и да минем от думи към дела.

Прочее с тия разбирания и стази преценка, извлечена от низините на народните маси, нашата парламентарна група на Работническата социалдемократическа партия заявява, че ще гласува, като правилно произведен и при спазване на всички законни формалности, избора в I Бургаска избирателна колегия. (Ръкоплескания)

Председател Васил Коларов: Има думата народният представител г-н Владимир Арнаудов.

Владимир Арнаудов (р): (От трибуната) Г-да и г-жи народни представители! Навременното поставяне на дневен ред проверката на изборите е в духа на истинския парламентаризъм. В миналото правителствата обикновено избягваха да се разисква върху правилността на избора на народните представители, защото се опасяваха, че както в комисията по проверка на изборите, така и в пленума ще се установят неуредности и нарушения, които биха опорочили мандата на избраните.

Днешният Парламент, пристъпвайки още в първите си заседания към проверка на изборите, не само изпълнява разпореденията на чл. 34 от правилника за вътрешния ред на обикновеното Народно събрание, но и упражнява една от най-важните си контролни функции.

В доклада си комисията по проверка на изборите в I Бургаска избирателна колегия дава заключение да бъде утвърден изборът, тъй като не са постъпили никакви възражения и не са отбелязани нередовности.

И наистина законодателните избори, станали на 18 ноември миналата година, се произведоха при пълен ред и свобода.

Г-да и г-жи народни представители! Правителството, след отлагането на изборите, насрочени на 26 август м. г., направи всичко, за да даде на опозицията пълна възможност за политическо проявление. Така, с направените изменения в избирателния закон, признаха се за юридически личности всички демократически партии, като им се даде правото да се обособят и да издават свои печатни органи при пълна свобода. Също така се даде свобода на словото, свобода на събранията, свобода на сдруженията.

Въпреки това опозицията, както на всички ви е известно, излезе с предизборната си декларация, че няма да вземе участие в законодателните избори, насрочени на 18 ноември м. г. за XXVI обикновено Народно събрание.

Съображенията, които тя съобщи за своето неучастие в изборите, бяха неубедителни и обществено неоправдани. Поддържаше се от нея, че в страната няма свобода, че законодателните избори ще се произведат под знака на терора и фалшификацията и искаше отлагането на изборите.

А при това нуждата от по-скорошното функциониране на законодателното тяло, което единствено може да отговори правилно на поставените от живота задачи — стопански, политически и културни, както и да проведе необходимия контрол върху управлението на страната, повелително налагаше, законодателните избори да бъдат произведени по възможност по-скоро. Това стана с произведените законодателни избори на 18 ноември м. г., при които опозицията, макар че беше отказала да участва със свои кандидатни листи, има възможност да устройва митинги и публични събрания, в които приканваше избирателите да бойкотират изборите. Въпреки всички тия действия на опозицията, народът, схващайки сериозността на историческия момент и нуждата от законодателно тяло, даде пълното си доверие на отечественофронтските кандидати.

Правителството на Отечествения фронт, в желанието си да гарантира свободното проявление на волята на избирателите, създаде навсякъде в страната комисии за обществено наблюдение на изборите, в състав на които влизаха авторитетни лица във всички избирателни места, както и представители на партиите, включително и такъва на опозицията в някои места.

В докладите на тези комисии се подчерта, че изборите в страната са станали при пълен ред и свобода.

Независимо от това, присъствието и на чужди журналисти и наблюдатели от разни страни даде възможност на същите да направят и те своята обективна преценка по изборите. В направените от тях изявления в нашата и чуждата преса те потвърдиха също, че изборите са станали при пълен ред и свобода.

Г-да и г-жи народни представители! Ето защо парламентарната група на Радикалната партия счита, че изборът в I Бургаска колегия е редовен и следва да се утвърди от Народното събрание. (Ръкоплескания)

Председател Васил Коларов: Други записани оратори по въпроса няма. Ще пристъпя към гласуване предложението на комисията по проверка на избора в I Бургаска избирателна колегия.

Който г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът в I Бургаска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Г-н докладчикът ще докладва избора в I Софийска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Ще ви докладвам избора в I Софийска избирателна колегия с център София, която обхваща селищата, влизащи в Столичната голяма община. В колегията се избират 20 души народни представители.

Софийският областен съд с определеното си от 26 ноември 1945 г., по частно гражданско дело № 1879 от 1945 г., е провъзгласил за избрани следните лица:

Георги Михайлов Димитров, Трайчо Костов Джунев, Петър Попзлатев Ангелов, Здравко Стефанов Митовски, Иван Неделчев Топалов, д-р Рачо Ангелов Генчев, Васил Данаилов Юрков, д-р Вера Димитрова Златарева, Костадин Ганев Димов, Давид Исак Иерохаим, Димитър Иванов Захариев, Крум Павлов Колявков, Станка Христова Иванова, Живко Митов Живков, Мара Иванова Кинкел, Алекси Гогов Бонев, Израел Барух Майер, д-р Петър Попсадов Тодоров, Елена Владимировна Кецакова, Стефана Владимировна Маркова и като подгласници: Вера Начева Людскакова, Ето Николов Лесев, Ангел Ангелов Василев, Борис Данев Тенев, Мария Страхилова Митева.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не иска думата. Ще мина към гласуване.

Който г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът в I Софийска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в I Пловдивска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): В първа Пловдивска избирателна колегия, с център Пловдив, която обхваща административните околии Пловдивска и Карловска, се избират 15 души народни представители.

Пловдивският областен съд с определение от 23 ноември 1945 г., по частно гражданско дело № 10313, е провъзгласил за избрани следните лица: Васил Петров Коларов, Петър Иванов Запрянов, Ни-

кола Димитров Балканджиев, Борис Николов Чобанов, Мария Найденова Тотева, Атанас Колев Биволарски, Георги Атанасов Хълчев, Рада Йорданова Ноева, Христо Георгиев Джонджоров, Димитър Тодоров Кънев, Стоянка Иванова Анчева, Ангел Григоров Аргиров, Христо Петров Тодоров, Михаил Атанасов Константинов и Иван Грозев Спасов и за подгласници: Димитър Василев Чакалов, Илия Иванов Гишев, Исак Ханм Франджи, Божил Божилов Велинов и Павла Стефанова Аврамова.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не иска думата. Ще гласуваме. Които г-да народни представители са съгласни да се одобри изборът в първа Пловдивска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът във втора Старозагорска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Във втора Старозагорска избирателна колегия, с център Хасково, влизат административните околии Хасковска, Харманлийска, Ивайловградска и Свиленградска. В колегията се избират 10 души народни представители.

Хасковският областен съд с определение от 23 ноември 1945 г., по частно гражданско дело № 370, е провъзгласил за избрани следните лица: Добри Колев Терпешев, Анастас Атанасов Циганчев, Иван Кирев Янков, Ганю Златинов Ванчев, Васил Тошев Караджов, Атанас Драгиев Атанасов, Борис Ангелов Костов, Виктор Петров Добрев, Георги Христов Фурнаджиев и Гого Бойдев Гогов и за подгласници: Ангел Димитров Бъчваров, Петко Стефанов Бакалов, Петър Владев Мирчев, Пеню Иванов Пенков и Атанас Николов Манолев.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не иска думата. Ще минем към гласуване. Които г-да народни представители са съгласни да бъде утвърден изборът във втора Старозагорска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът във втора Пловдивска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Във втора Пловдивска избирателна колегия, с център Пловдив, която обхваща административните околии Асеновградска, Смолянска, Борисовградска и Златоградска, се избират 8 души народни представители.

Пловдивският областен съд с определение от 23 ноември 1945 г., по частно гражданско дело № 10314, е провъзгласил за избрани следните лица: Александър Христов Оббов, Георги Костадинов Костов, д-р Георги Славчев Георгиев, Али Бекиров Чепчиев, Александър Георгиев Чичовски, Иван Петков Арнаудов, Георги Колев Петков и Иван Георгиев Тонев и за подгласници: Никола Христов Палагачев, Рангел Киров Порязов, Никола Ангелов Бояджиев, Васил Петров п. Калинов и Костадин Димитров Стефанов.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не иска думата. Ще гласуваме. Които г-да народни представители са съгласни да се утвърди изборът във втора Пловдивска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът във втора Русенска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Във втора Русенска избирателна колегия, с център Силистра, която обхваща административните околии Силистренска, Тутраканска, Дуловска и Исперихска, се избират 7 души народни представители.

Силистренският областен съд с определение от 22 ноември 1945 г., по частно гражданско дело № 3443, е провъзгласил за избрани следните лица: Димитър Манолов Нейков, Коста Ганев Дачев, Марин Станев Мазинов, Стефан Прокопиев Григоров, Билял Мурадов Дурмазов, Стоян Недялков Брадинов и Александър Хараламбиев Ковачев и за подгласници: Георги Желев Желев, Яко Стоянов Кулев, Иван Василев Фастъжчиев и Величко Константинов Величков.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не иска думата. Ще минем към гласуване. Които г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът във втора Русенска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът във трета Пловдивска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): В трета Пловдивска избирателна колегия, с център Пазарджик, която обхваща административните околии: Пазарджишка, Панагюрска, Пещерска и Девинска, се избират 10 души народни представители.

Пазарджишкият областен съд с определение от 23 ноември 1945 г., по частно гражданско дело № 883, е провъзгласил за избрани следните лица: Стоян Пенчев Костурков, Кирил Василев Клисурски, Костадин Русinov Динчев, Божко Иванов Цвятков, Трифон Николов Трифонов, Стамен Николов Попов, Стоян Николов Поход

Борис Петров Димов, Никола Ангелов Разлоганов и Юсеин Алиев Шолев и за подгласници: Стефан Костадинов Василев, Георги Ставрев Георгиев, Нейко Петров Николов, Никола Петров Бажърджиев и Лазар Личков Вълков.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не иска думата. Ще гласуваме. Които г-да народни представители приемат да се утвърди изборът в трета Пловдивска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в първа Старозагорска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): В първа Старозагорска избирателна колегия, с център Стара Загора, в която влизат административните околии Старозагорска, Казанлъшка, Новозагорска и Чирпанска, се избират 15 души народни представители.

Старозагорският областен съд с определение от 23 ноември 1945 г., по частно гражданско дело № 5897, е провъзгласил за избрани следните лица: Георги Драгиев Тодоров, Петко Стоянов Стайнов, Кръстю Желязков Добрев, Тачо Колев Даскалов, Ганчо Минева Ганчев, Кръстю Славов Леков, Желю Господинов Желев, Стою Иванов Неделчев Чочев, Янаки Иванов Хаджоолу, Манол Денев Дичев, Тодор Атанасов Танев, Коста Райнов Крачанов, Митю Генев Митков, Христо Иванов Марзянов, Диню Тодоров Ставчев и за подгласници: Минчо Колев Сербезов, Тотю Стайков Минчков, Ангел х. Господинов Овчаров, Рашо Тилчев Малешков и Васил Николов Петров.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не иска думата. Ще минем към гласуване. Които г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът в първа Старозагорска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът във втора Бургаска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Във втора Бургаска избирателна колегия, с център Ямбол, която обхваща административните околии Ямболска, Сливенска, Котленска, Елховска и Тополовградска, се избират 12 души народни представители.

Ямболският областен съд с определение от 23 ноември 1945 г., по частно гражданско дело № 1547, е провъзгласил за избрани следните лица: Димитър Димов Димитров, Николай Георгиев Иванов, Трайчо Михов Доброславски, Екатерина Стефанова Аврамова, Желязко Стефанов Петров, Руси Димитров Табаков, Стоян Атанасов Сюлемезов, Колю Божилов Колев, Йордан Стефанов Маргенов, Владимир Лазаров Арнаудов, Никола Тодоров Марчев, Бойко Янев Шалапатов и за подгласници: Димо Костадинов Атанасов, Георги Иванов Турлаков, Къню Митев Цанев, д-р Йордан Георгиев Карамалаков и инж. Блавест Д. Арнаудов.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не иска думата. Ще гласуваме. Които г-да народни представители приемат да се утвърди изборът във втора Бургаска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в първа Варненска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): В първа Варненска избирателна колегия, с център Варна, която обхваща административните околии: Варненска, Новопазарска и Провадийска, се избират 13 души народни представители.

Варненският областен съд с определение от 23 ноември 1945 г., по частно гражданско дело № 324, е провъзгласил за избрани следните лица: Георги Трайков Гировски, проф. Станчо Григоров Чолаков, Стоян Павлов Делчев, Илия Добрев Илчев, Андрей Пенев Велчев, Тодор Янгиев Тодоров, Христо Стефанов Малинов, Жеско Кръстев Жеков, Вера Костова Македонска, Станю Василев Попов, Йордан Димитров Халачев, Стефан Крайчев Райнов, Малю Калев Малев и подгласници: Желю Георгиев Дичев, Яко Исаков Моаров, Стоян Киров Стоев, Златка Николова Балтаджиева и Никола Атанасов Лефеджиев.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не иска думата. Ще гласуваме. Които г-да народни представители приемат да се утвърди изборът в първа Варненска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в трета Варненска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): В трета Варненска избирателна колегия, с център Добрич, която обхваща административните околии: Добричка, Тервелска, Генерал-Тошевска и Балчишка, се избират 8 души народни представители.

Добричкият областен съд с определение от 23 ноември 1945 г., по частно гражданско дело № 128, е провъзгласил за избрани следните лица: Димитър Ганев Върбанов, Васил Тодоров Чобанов, Йордан Николов Пекарев, Димитър Цонев Попов, Борис Стефанов х. Матеев, Райчо Боев Славков, д-р Петър Георгиев Пачев, Яко

Атанасов Стамболов и за подгласници: Стойко Георгиев Стоянов, Янаки Николов Чакъров, Кирил Илиев Сапунджиев, Алберт Ниски Митрани и Димитър Панайотов Стойчев.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не иска думата: Ще минем към гласуване. Които г-да народни представители приемат да се утвърди изборът в трета Врачанска избирателна колегия, както се докладва, моля да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. Ще се докладва изборът в първа Врачанска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Първа Врачанска избирателна колегия, с център Враца, която обхваща административните околии: Врачанска, Берковска и Михайловградска. В колегията се избират десет души народни представители.

Врачанският областен съд, с определение от 23 ноември 1945 г., по ч. гр. дело № 1600/1945 г., е провъзгласил за избрани следните лица: Георги Дамянов Първанов, Любомир Иванов Коларов, Цоло Кръстев Каменов, Костадин Лазаров Кожухаров, Младен Гоцов Карталев, Тодор Тихолов Лалов, Иван Андреев Петков, Камен Иванов Петров, Екатерина Христова Николова и Иван Георгиев Кръстев.

За подгласници: Дарина Христова Михайлова, Нино Георгиев Петров, Тодор Цекон Тодоров и Борис Димитров Синджирлиев.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не иска думата. Ще гласувам. Които г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът в първа Врачанска избирателна колегия, както се докладва, моля да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът във втора Врачанска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Втора Врачанска избирателна колегия, с център Видин, която обхваща административните околии: Видинска, Ломска, Кулска и Белоградчишка. В колегията се избират 12 души народни представители.

Видинският областен съд е провъзгласил с определение от 23 ноември 1945 г., по частно гражданско дело № 791/1945 г., за избрани следните лица: Милан Цанков Маджарски, Игнат Илиев Талянски, д-р Иван Иванов Пашов, Генади Канов Влашки, Нинко Стефанов Вияшки, Иван Каменов Тодоров, Ефрем Митев Джошов, Иван Костов Чонос, Никола Пантев Лазаров, д-р Александър Георгиев Бонкин, Архангел Дамянов Попов и Иван Стоянов Патолов.

За подгласници: Александър Димитров Петров, Славчо Георгиев Иванов, Иван Станев Крайняков и Кръсто Петков Ножаров.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Няма записани да говорят по този избор. Ще гласувам. Които от г-да народните представители приемат да бъде утвърден изборът във втора Врачанска избирателна колегия, както се докладва, моля да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в трета Врачанска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Трета Врачанска избирателна колегия, с център Оряхово, която обхваща административните околии: Оряховска и Белослатинска. В колегията се избират осем души народни представители.

Оряховският областен съд с определение от 23 ноември 1945 г., по частно гражданско дело № 566/1945 г., е провъзгласил за избрани следните лица: Цола Нинчева Драгойчева, Петър Каменов Паунов, Георги Михайлов Добрев, Никола Павлов Дрънчовски, Асен Иванов Драгиев, Христо Николов Юруков, Кръстю Димитров Недков и Драгомир Христов Вълчков.

За подгласници: Ботю Иванов Влахов, Петруш Климентов Петрушев, Цело Цветков Лилков и Цано Георгиев Иванов.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не е поискал думата. Ще гласувам. Които г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът в трета Врачанска избирателна колегия, както се докладва, моля да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в Горноджумайска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Горноджумайска избирателна колегия, с център Горна Джумая, която обхваща административните околии: Горноджумайска, Св. Врачка, Петричка, Неврокопска и Разложка. В колегията се избират 10 души народни представители.

Горноджумайският областен съд с определение от 23 ноември 1945 г., по ч. гр. дело № 438/1945 г., е провъзгласил за избрани следните лица: Владимир Томов Полтомов, Иван Спасов Харизанов, Георги Христов Попиванов, Кръстю Георгиев Стойчев, Адам Карл Трънка, Илия Атанасов Ставрев, Венера Стоянова Клиничарова, Венелин Йосифов Медаров, Хюсеин Еминов Имамов и Любен Георгиев Пенев.

За подгласници: Стойне Христов Лисийски, Йордан Сандев Камеарски, Филип Велинов Бучински, Радка Иванова п. Хлебарова и Иван Стоянов Гулев.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не е поискал думата. Ще гласувам. Които г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът в Горноджумайска избирателна колегия, както се докладва, моля да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът във втора Плевенска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Втора Плевенска избирателна колегия, с център Ловеч, която обхваща административните околии: Ловешка, Луковитска, Тетевенска, Троянска и Севлиевска. В колегията се избират 13 души народни представители.

Ловешкият областен съд с определение от 21 ноември 1945 г., по ч. гр. дело № 340/1945 г., е провъзгласил за избрани следните лица: Стефан Петков Симов, Пеко Петров Таков, Димитър Почев Братанов, Бочо Илиев Бочев, Лалю Василев Ганчев, Владо Влаковски, Георги Христов Босолов, Славен Костов Куцаров, Цветана Прокопиева Керанова, Христо Вълчанов Иванов, д-р Васил Петков Ханджиев, Стефан Илиев Стефанов и Никола Петков Василев.

За подгласници: Марин Лаков Тодоров, Пенчо Минков Шейтанов, Васил Колев Драганов и Иван Марков Милев.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не е поискал думата. Ще гласувам. Които г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът във втора Плевенска избирателна колегия, както се докладва, моля да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в първа Русенска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Втора Плевенска избирателна колегия, с център Русе, която обхваща административните околии: Русенска, Белевска, Кубратска и Разградска. В колегията се избират 14 души народни представители.

Русенският областен съд с определение от 23 ноември 1945 г., по ч. гр. дело № 1264/1945 г., е провъзгласил за избрани следните лица: Стефан Иванов Керекон, д-р Минчо Нейчев Колев, Кирил Христов Обретенков, Димитър Димитров Икономов, Иван Димитров Станков, Иван Колев Топчиев, д-р Димитър Иванов Хаджиев, Гьокко Колев Габровски, Петър Йорданов Ковачев, Николай Иванов Калев, Йордан Неделчев Чобанов, д-р Георги Атанасов х. Гецов, д-р Сергей Кръстев Мисирков и Вели Сюлейманов Ахмедов.

За подгласници: Васил Петков Василев, Йордан Йорданов Патлов, Димитър Чернев Игнатов, Йордан Тенов Балтаджиев и Йордан Стоянов Куцаров.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не е поискал думата. Ще гласувам. Които г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът в първа Русенска избирателна колегия, както се докладва, моля да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът във втора Софийска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Втора Софийска избирателна колегия, с център София, в която влизат следните административни околии: Софийска, без Столичната голяма община, Ново-селска, Пирдопска, Ботевградска, Ихтиманска, Годечка и Самоковска. В колегията се избират 15 души народни представители.

Софийският областен съд, с определение от 23 ноември 1945 г., по ч. гр. дело № 2252/1945 г., е провъзгласил за избрани следните лица: Стефан Тончев Хинов, д-р Кирил Георгиев Драмалиев, Борис Георгиев Николев, Кирил Георгиев Лазаров, Борис Димев п. Христов, Иван Георгиев Инджев, Спас Николов Христов, Маноил Стойнов Велков, Филип Георгиев Филипов, Ранчо Арменчев Кеменчеджиев, д-р Доско Димитров Досков, Кръстан Лашов Раковски, Тодор Кръстев Гайдарски, Цело Минева Мустакерски и Янко Марков Спасов.

За подгласници: Атанаска Емануилова Георгиева, Боян Стефанов Цонев, Рачо Генов Иванов, Тодор Кръстев Динчев и Димитър Йорданов Андреев.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не е поискал думата. Ще гласувам. Които г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът във втора Софийска избирателна колегия, както се докладва, моля да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в трета Софийска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Трета Софийска избирателна колегия, с център Дупница, в която влизат административните околии: Дупнишка, Перпишка, Кюстендилска, Радомирска, Брезнишка и Трънска. В колегията се избират 15 души народни представители.

Дупнишкият областен съд, с определение от 23 ноември 1945 г., по ч. гр. дело № 322/1945 г., е провъзгласил за избрани следните лица: Вълко Вельов Червенков, Александър Ботев Даскалов, Стефан Костов Милков, Александър Милеков Иванов, Асен Христов Николов, Александър Тасев Господинов, Георги Василев Лазаров, Петър Николов Маликов, Кирил Тонев Игов, Раденко Рангелов Видински, д-р Пенчо Стоянов Костурков, Иван Евтимов Тренчев, Димитър Вучков Коларски, Костадин Николов Трендафилов и Марин Йовев Маринов.

За подгласници: Евлоги Алексов Величков, Стоян Гюров Иванов, Сотир Стойчев Хлеббаров, Димитър Цачев Йонов и Георги Стоянов Търгов.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не е поискал думата. Ще гласувам. Които г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът в трета Софийска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в трета Старозагорска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Трета Старозагорска избирателна колегия, с център Кърджали, в която влизат административните околии: Кърджалийска, Момчилградска, Ардинска и Крумовградска. В колегията се избират осем души народни представители:

Кърджалийският областен съд с определение от 23 ноември 1945 г., по ч. гр. д. № 97/1945 г., е провъзгласил за избрани следните лица: Георги Кулишев Костов, Георги Александров Божков, Мата Николова Тюркелджиева, Георги Димитров Стамболов, Георги Тодоров Карафелизиев, Хайрула Мюмюнов Османов, Димитър Николов Памуков и Спиро Вълков Трингов.

За подгласници: Величко Янев Господинов, Йордан Илчев Добрев, Аптелиязм Халилов Османов, Иван Симеонов Петров и Исмаил Мехмедов х. Юмеров.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не е поискал думата. Ще гласувам. Които г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът в трета Старозагорска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в трета Плевенска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Трета Плевенска избирателна колегия, с център Търново, обхваща административните околии: Търновска, Горнооряховска, Еленска, Дряновска, Габровска и Павликенска. В колегията се избират 15 души народни представители.

Търновският областен съд с определение от 23 ноември 1945 г. е провъзгласил за избрани следните лица: Дамян Велчев Дамянов, Райко Дамянов Райков, Димо Тотев Казасов, Атанас Димитров Добревски, Петко Георгиев Кушин, Иван Георгиев Геновски, Петър Тодоров Панайотов, Георги Пеев Георгиев, Тодор Иванов Дичев, Тодор Панайотов Тодоров, Васил Иванов Мавриков, Илия Бонев Радков, Илия Филев Джагаров, Атанас Тотев Донков, Борис Попзлатев Иванов.

Подгласници: Съби Стефанов Димов, Димитър Стефанов Стойков, Стефан Христов Пандурски и Христо Димов Рогев.

Комисията намери, че по този избор, не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Няма записани да говорят. Минавам към гласуване. Които г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът в трета Плевенска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в първа Плевенска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Първа Плевенска избирателна колегия, с център Плевен, обхваща административните околии: Плевенска, Никополска и Свищовска. В колегията се избират 13 души народни представители.

Председател: **ВАСИЛ П. КОЛАРОВ**

Плевенският областен съд с определение от 23 ноември 1945 г. е провъзгласил за избрани следните лица: Антон Тапчев Югов, д-р Михаил Попов Геновски, Пело Иванов Пеловски, Ради Найденов Драгнев, Георги Иванов Попов, Станимир Христов Гърчев, Цветан Велчев Гаджовски, Иван Николов Бешев, Цветан Маринов Капитанов, Сава Атанасов Дълбоков, Георги Великов Дамков, Георги Петров Енчев, Цанко Григоров Маринов.

Подгласници: Георги Петков Драичев, Слава Божков Дюлгеров, Стойко Димитров Стойков, Георги Илиев Конов и Христо Атанасов х. Ангелов.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Няма записани да говорят. Ще гласувам. Които г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът в първа Плевенска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът във втора Варненска избирателна колегия.

Докладчик Христо П. Тодоров (зв): Втора Варненска избирателна колегия, с център Шумен, обхваща административните околии: Шуменска, Омуртагска, Поповска, Преславска и Търговищенска. В колегията се избират 13 души народни представители.

Шуменският областен съд с определение по ч. гр. д. № 494/1945 г., от 23. XI. 1945 г., е провъзгласил за избрани следните лица: Слави Петков Пушкарков, Груди Атанасов Димитров, Йордан Панайотов Иванов, Пенчо Иванов Пенчев, Титко Николов Черноколев, Димитър Стоянов Крайчев, Илия Николов Игнатов, Петър Попиванов Николов, Данчо Кънев Димитров, Неделчо Михайлов Бояджиев, Никола Йорданов Джанков, Симеон Тодоров Ковачев и Пенчо Рафаилов Пенев.

Подгласници: Борис Николов Стоев, Абдула Исмаилов Черкезов, Кирил Трифонов Керчев, Иван Динчов Жечев и Добри Илиев Добрев.

Комисията намери, че по този избор не са постъпили никакви възражения и затова изказва мнение да бъде утвърден.

Председател Васил Коларов: Никой не иска думата. Ще гласувам. Които г-да народни представители приемат да бъде утвърден изборът във втора Варненска избирателна колегия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. Изборите във всички избирателни колегии са утвърдени.

Постъпило е предложение, подписано от 74 души народни представители, за приемане закон за национализиране подземните богатства в България. Съгласно правилника за вътрешния ред това предложение ще бъде съобщено на г-на министъра на търговията и промишлеността, ще бъде отпечатано и раздадено на г-да народните представители.

С това е изчерпан дневният ред на дневното заседание.

За следното заседание, което ще се състои утре, 17 януари, 15 часа, председателството предлага следния дневен ред:

1. Приемане оставката на народния представител от втора Плевенска избирателна колегия Стефан Петков Симов и провъзгласяване заместника му.
2. Провъзгласяване заместник на починалия народен представител от втора Софийска избирателна колегия Борис Георгиев Николов.
3. Попълване състава на комисията по Министерството на правосъдието с един член на мястото на починалия такъв Борис Георгиев Николов.
4. Първо четене на законопроекта за разсрочка на задълженията на лица, пострадали от въздушни бомбардировки.

Има ли някое друго предложение? Няма.

Поставям на гласуване предложението за дневния ред на утрешното заседание.

Които г-да народни представители са съгласни с предложението дневен ред, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. Заседанието се закрива.

(Закрито на 18 ч. 5 м.)

Секретари: **ГЕОРГИ ХРИСТОВ ФУРНАДЖИЕВ**
Д-Р ГЕОРГИ С. ГЕОРГИЕВ

Началник на Стенографското отделение: **ДОНЧО ДУКОВ**